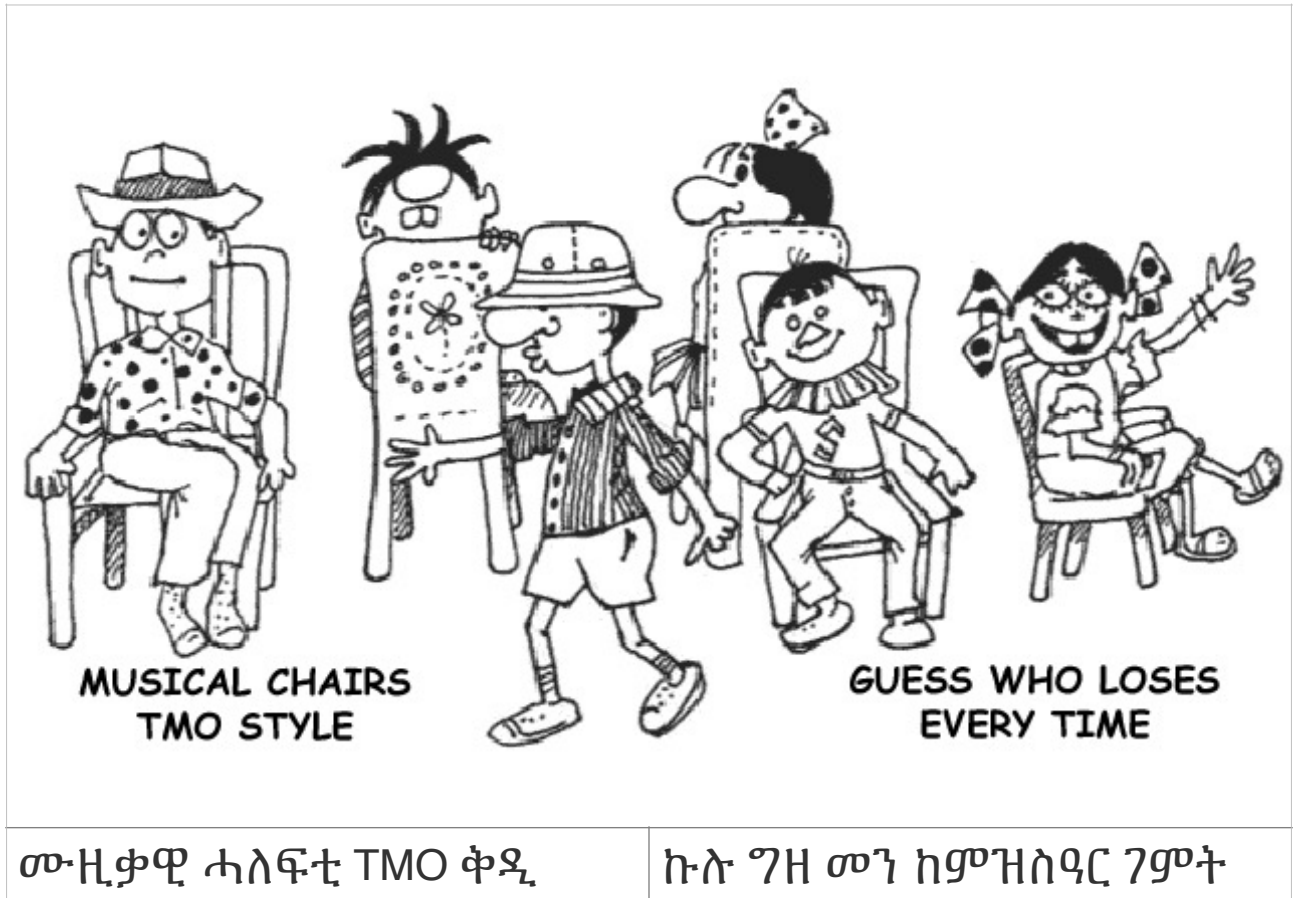

ግሪንጌል ኣክሻን ግሩፕ

KCTMO – FOI ዕጽፊ ዘረባን ዕጽፊ መለክዒታት

ቅድሚያ ዓሰርተ ክልተ ዓመታት ኣብ 2005 ብKCTMO ዝኣተዉ ሪፖርት ንምርካብ ዝሓተተከዎ ሕቶ ዝነጽግ መልሲ፣ ካብ ሲንኣድ Mcኪዊላን፣ ካብ ዝነዉሐ መስመር ትካል ፀሓፍቲ TMO ቅድሚያ ሒዲት መዓልታታት ኢሜል ተቐቢለ እየ። ኣብቲ እዋን ናይ ላንቸስተር ዌስት ኢስት ማነጅመንት ቦርድ ኣባል ነይረ፣ ብ TMO ዝኣተዉ ክልተ ሰለስተኣዊ ናይ መብራህቲ ዩኒት ናይ ሓዲጋ እዋን ተከታታሊ ምርመራ ኣብ ግሪንጌል ህንጻ ከም ዝወደቐ ድሕሪ ምፍላጥ እቲ ሪፖርት ብትሕቲ ከቢድ ድፍኢት EMB ተኻደዱ።

ኣብ ሓዲጋ እዉን ናይ መብራህቲ ምቁርራጽ እንተጋጥምን ኣብ እዋን ከቢድ ባርዕ ምወዳእ ኣድላይ ኣብ ዝኾነሉ ኩነት ግዝያዊ መብራህቲ ዘቐርብን ናይ መብራህቲ ክፍልታት ዝተሞርከሰሉ ናይ ባትሪ ፓኬት። ብምኽንያት እቶም ናይ ባትሪ ፓኬታት እዋኖም ካብ ዝሓልፍ ነዊሕ

ብምግባሮምን ንነዊሕ ዓመታት ስለዘይተዓረዩ ወይ ስለዘይተቐየሩ እቶም ክልተ ሰለስተኣዊ ናይ ሓዲጋ እዋን መብራህቲ ኣይሰርሑን። ኣብቲ እዋን EMB ከም ኣዝዩ ከቢድ ጉዳይ ጠመተ ክወሃቦ ኣተሓሳሲቡ እዩ። ብTMO ኣማኸርቲ ዝቐረበ ሪፖርት እዉን ምሳና ተስማዕሚዑ እዩ፤ እዚ እዉን ናይ TMO ን ኮንትራክተራቱን ኣዝዩ ቁርጺ ወሳኒነት እዩ። ንነዊሕ ኣዋርሕ TMO ዉድቂ ዝገበሮም ናይ EMB ጥርዓን፣ ብደንቢ መሰረት ዘለዎምን ምሉእ ብሙሉእ ተቐባልነት ዘለዎም እዮም።

ኣብ ጁላይ 14 ወ/ት Mcክዊላን ናይዚ ሪፖርት ቅዳሕ ንዘይምሃብ ዘቐረበቶ መሰረት፣ ከም ናይ ሓላፍነቱ ዝተወሰነ ዉለቀ ትካል TMO ንናጻ መረዳእታ ዓንቀጽ ዝተቐልዐ ኣይኮነን። ቅድሚ እዚ ኣብ መንጎይን Mcክዊላን ዝተገበረ ናይ ኢሜል ልዉዉጥ ዝርዝር ብቐልጡፍ ኣብ ብሎግ ተባዚሑ ይልጠፍ። KCTMO – ናይ መንበሪ ገዛ ምምሕዳር ንህዝቢ፣ ብህዝቢ?” ከምኡ እዉን ንናጽነት መረዳእታ ዓንቀጽ ዘለዎም ሸለልትነትን፣ ብኣመላኻትነት፣ ኣብ ዝቆዳጸርዎም ኣማኸሪ ዝዉንኖም ማሕበራዊ መንበሪ ገዛ KCTMO ከም ‘ተኸረይቲ ምምሕዳር ትካል’ ዓማዊሎም ዝኾነ ዝሕተቱ ሞራላዊ መሰላት ይከላኸል። ሕጂ እዉም ኣብ ናይ ጥርዓን ቦርዶም ውክልነኦም ዝዓቀቡ ኮይኖም ቅድም ክብል ብናይ EMB ኣባላት ካብ ዝተፈቐዱ ሕሱር መጠናት ክቡር ክፍሊታት ዘዳልዉ፤ በቲ TMO ብቀዳልነት ዝተነዓቑን ዓቕሚ ክስእኑ ዝተገበሩን፤ ምስ ቤት ባይቶ RBK ተዋዲዶም ዝሰርሑን ብ ኣካረይቲ ኣባላት ዝመረጹ ዑስባት እዮም።

ቅድሚ እቲ ግናይ KCTMO ምፍጣሩ ብዙሓትት ዓመታት ምስ ንጡፍ ምትሕብባር እቲ ኣማኸሪ፣ KCTMO ናይ EMB ኩሎም ስልጣናት ብምግፋፊፍ፣ እቲ ኣማኸሪ ምስ EMB ኣብ1993 ዝፈረሞ ናይ ምምሕዳር ስምምዕነት ንምክባር ኣብዩ። ከም ናይና፣ ንነዊሕ ዓመታት ናይ TMO ዘይብቐዑነትን ሸለልትነትን ዝተሰከሙ መብዛሕትኦም ናይ TMO ነበርቲ ኣመላኻኻታ፣ ናይ ተኸረይቲ ኣባላት ቦርድ ካብ ‘ቅርፊት’ ዘይሓሹን ባዕሉ ዘገልግል ብቲ ዘገልግሎ ኣማኸሪ ዝተደገፈን ሕጋዊነት ወይ ሓድነት ተኸፊሉ ዘይፈልጥ ናይ TMO ቢሮክራሲ ከቢድ ሕጋዊነት ንምሃብ ጥራሕ ዘገልግል እዩ - ኣብ መንጎ ዓማዊላት ንብዙሓት ዓመታት ዝተፈለጠ ሓቅን ኣብ መወዳእታ ድማ ኣብ ጁን 14 ብናይ ግሪንፊል ህንጻ ዕንወት ንህዝቢ ተጋሊፁ እዩ።

TMO ምስ ናይ ባርዕ ድሕንነትን ካልኦት ናይ ጥዕናን ድሕንነት ጉዳያት ዝተተሓሓዙ መረዳእታታት ን ናይቲ ኣማኸሪ ዝዉንኖም ማሕበራዊ

ገዛውቲ ነበርቲ ብምኽንያታውነት መረዳኢታ ከግለጸሎም ተፅቢት ክገብሩ ይኸኣል፡፡ ስለዝኾነ ናይ መረዳኢታ ናጽነት ዓንቀጽ ከ?

ናይ KCTMO መርበብ ሓበሬታ ‘መረዳኢታ ምርካብ’ ዝብል ርእሲ ዘለዎ ገጽ የካትት፡፡ ክሳብ ቐረባ እዋን እዞም ዝስዕቡ ጽሑፋት ሒዙ ነይሩ፡፡

ናይ መረዳኢታ ሓለዎ ዓንቀጽ 1998 (DPA)፣ ናይ መረዳኢታ ናጽነት ዓንቀጽ 2000 (FOI)፣ ኣካባብያዊ መረዳኢታ መምርሕታት 2004 (EIR)፣ ንነበርትን ንኣባላት ህዝብን ብናይ ህዝቢ በዓል ስልጣናት ወይ ንህዝቢ ብዓል ስልጣናት ዝተተሓዘ መረዳኢታ ንኸሓቱ የኸኣሎም እዩ፡፡

ኣብ ክንዲ **RBKC** ኣብ ዝቐርቡ ግልጋሎታትን ን**RBKC** ብ**KCTMO** ዝተተሓዘ መረዳኢታት ንምርካብ፣ ናይ ጽሑፍ ሕቶን ክነቐርብ ይግባኣና፡፡

[TMO መረዳኢታ ምርካብ ትርጓሞ 01](#)

ካብ Mcክዊላን ናይ FOI ሕቶይ እትኣብደ፣ ኣብ ዝተወሰኑ መዓልታት ናይቲ ገጽ ጽሑፍ ከምዚ ተለዊጡ፡

«ዋላኳ **TMO** ዉልቃዊ ኣካልን ንናይ **FOI** ተሓታቲ ተዘይኮነ፣ **RBKC** ኣብ ትሕቲ **FOI** ዘለዉ ዝኾኑ ዓይነት ሓላፍነታት ሓዊሱ ሕጋዊ ወይ መምርሒ ሓላፍነት ንምምላእ ዘድልዮምን **RBKC** ዝሓቶ ዝኾነ መረዳኢታ ክነቐርብ ንግደድ ኢና፡፡

ዋላኳ **FOI** ብቐጥታ ኣይመልከቶ ብተወሳኺ **TMO** ኣብ ናይ ባዕሉ ግልጺ ኣጅንዳ ኮፕራት ይገብር፡፡ እዚ ማለት **TMO** ኣብ ዝኸኣሎ መረዳታ ከካፍል እዩ፡፡ ኮይኑ ግና ንምግባር ምኽንያታዊ እንተኾይኑ መረዳኢታ ዘይምክፋል መሰሉ ዝተሓለወ እዩ፡፡ ንኣብነት ንናይ **TMO** ናይ ንግዲ ድልይት ንምሕላው፣ ወይ ናይቲ ሳልሳይ ወገን ድልየት፣ ወይ እዚ ምክፋል ናይ ገበን፣ መምርሒ ወይ ካልኦት ምጽራያት ጽዕንቶ ዘሕድር እንተኾይኑ፡፡»

[TMO መረዳኢታ ምርካብ ትርጓሞ 02](#)

ኣብ ዲሰምበር 2014 ናይ ግሪንጌል ኣክሽን ግሩፕ ብሎግ ኣሰናዳኢ ኤድዋርድ ዳፍራን፣ ን**KCTMO** ኣብ ትሕቲ ናይ መረዳኢታ ናጽነት ዓንቀጽ፣ ብፍላይ ኣብ መንጎ **TMO**ን ኮንትራክተራቶም፣ ራይዶንን ናይቲ ፕሮጀክት ኣርክቴክት፣ ስቲድዮ **E**፣ ብዛዕባ ዝተዛተዩሎም ዝተተለሙ ናይ ግሪንጌል

ህንጻ ምምሕያሽ ስራሕ መረዳኝታ ዝሓትት ጽሑፍ ሊኪኹ። ኣቲ ሕቲኡ ቅድሚታ Mcክዊላን ዝነበረት ፎላ ቃፍድያ ተቀባልነት ኣይረኽበን እዚ መረዳኝታ።

‹...እዚ መረዳኝታ ኣብ ክንዲ ናይ ህዝቢ ስልጣን ወይ ኣብ ክንዲ ህዝቢ ብTMO ዝተትሓዘ ስለዘይኮነ፣ እዚ መረዳኝታ ካብ ናይ መረዳኝታ ናጽነት ዓንቀጽ 2000 ወዳኢ እዩ። መረዳኝታ ናጽነት ዓንቀጽ 2000 ምስ ኣብ ክንዲ ህዝባዊ ስልጣን ዝተትሓዘ መረዳኝታ ይደሓሓዝ እዩ።›

ንምርድኡ ብዘጸግም ወ/ት ካፍዲያ፣ ኣብ ተመሳሳሊ ኪሜል፣ ኣብ ትሕቲ መረዳኝታ ናጽነት ዓንቀጽ (ክፍሊ 43 ንኡስ ክፍሊ 2) ካብ ዝተፈቐዱ ንኣሽተይ ኤግዘምሸናት ጸልፍ።

‹TMO ምስ ኮንትራክተራቱ ዘለዎ ናይ ንግዲ ርክባት ጥንቃቄ ዘድልዮምን ከምዚ ዓይነት ናይ ንግዲ መረዳኝታታት ምግላጽ ናይቲ ኮንትራክተር ናይ ንግዲ ድልዩት ክሃሲ ይኸኣል እዩ።

ካብዚ እዘም ዝስዕቡ ሕቶታት ተላዲሎም፡ ካፍድያ ብሓቂ KCTMO ንናይ መረዳኝታ ናጽነት ዓንቀጽ ተሓታቲ ኣይኮነን ኢላ እንተኣሚና፣ ብግልጺ KCTMO ንናይ መረዳኝታ ናጽነት ዓንቀጽ ተሓታቲ ከምዘኾነ ዘመልክት፣ ንምንታይ ድኣ ኣብ ትሕቲ ናይዚ ዓንቀጽ ንኡስ ክፍሊ መረዳኝታ ኤክዘምት ከምዘተገበረ ምሕባር ኣድላይ ኮይኑ ረኺባቶ?

ናይ TMO እጃም ወይ ስራሕ ብናይ ኪንግስተንን ቼልሲን ንጉሳዊ ምምሕዳር ከባብያዊ ብዓል ስልጣን ዝዉነኑ ናይ መንበሪ ገዛታት ምምሕዳር እዩ፣ ስለዘኾነ ድማ ኡሎም ዝሓዘዎም መረዳኝታታት ኣብ ክንዲ ከባብያዊ ብዓል ስልጣን ብምኳኖም ካብቲ ዓንቀጽ ነጻ ክኾኑ ከምዘይክእሉ ብምምልኻት ኣይተ ዳፍራን ናይ ወ/ት ካፍዲያ ንጹር ትርጉም ኣልበ ዉሳኔ መሰረት ብምቅዋም መልሲ ሂቡ። ኣይተ ዳፍራን ብዚ መሰረት ናይቲ ምክልካል ዳግማይ ክለሳ ሓቲቱ።

ኣብ ዉሽጢ ሓዲት መዓልታታት (ብሕገ ከምዘሓቶ ሓቀኛን ደቂቕ ዘኾነ ገምጋም ንምክያድ እኹል ግዘ ብዘይምዉሳድ) ካብ ወ/ት ቃፊድያ ናይ መወዳኝታ እምቢታ ደብዳቤ ተቐቢሉ። ብዘገርም ኡነታት፣ TMO ካብ ናይ መረዳኝታ ናጽነት ዓንቀጽ ዝተገለጹ ኡሎም ምክንያታት ብምግዳፍ ሕዚ ኣብ ክንድኡ TMO ዝተኸልከለሉ እዚ ዝስዕብ ምክንያት ኣቐሪቡ፣

፡TMO ምስ ኮንትራክተራቱ ዘለዎ ናይ ንግዲ ርክባት ጥንቃቄ ዘድልዮምን ከምዚ ዓይነት ናይ ንግዲ መረዳኢታታት ምግለጽ ናይቲ ኮንትራክተር ናይ ንግዲ ድልዩት ክሃሲ ይኸኸል እዩ። ብመሰረት ናይ ናጽነት መረዳኢታ ኣንቀጽ ክፍሊ 43(2)፣ ከምዚ ዓይነት መረዳኢታ ካብ ምግለጽ ናጻ እዩ። ከም ዉጽኢት፣ ዝሓተተካዮ መረዳኢታ ክንህበካ ኣይከኣልናን። ብመሰረት ናጽነት መረዳኢታ ኣንቀጽ 2000 እዚ ኢሜል ከም ናይ ምክባይ ምልክታ ይከዉን።“

ኣይተ ዳፋርን ድሓር ኣብ ሜይ 2016 ንወ/ት ካሬይዳ ካልእ ናይ FOI ሕቶ ከምዘቐረበ ምዝክኻር ሰሓቢ እዩ። ኣብዚ እዋን ኣብ RBKC ብTMO ንመንበሪ ገዛን ንብረትን ቁጽጽር ኮሚቴ ናይቲ ዝቐረበ ሪፖርት ቅዳሕ ሓቲቱ። ኣብዚ እዋን ኣምነታዊ መልሲ ረኺቡ፡

፡ኣብ ትሕቲ ናይ መረዳኢታ ናጽነት ዓንቀጽ 2000 ዘቐረብካዮ ሕቶ ብተወሳኺ፣ን RBKC ክትትል ኮሚቴ ዝቐረበ ሪፖርት ኣብ ግምት ንክተኸተ ተደሓሒዝልካ እዩ።

ኣብ ኣተሓሕዞ ሕቶኻ ሕጉስ እንተዘይኮይንካ ምስ FOIA ከምዝተመሳሰለ ናይ ምርግጋጽ ሓላፍነት ዘለዎ ን ናይ መረዳኢታ ኮሚሽነር ናይ ምጥራዕ መሰል ኣለካ እዩ።

ፎላ ካሬዲያ-ኮኪ FCIS
ሓላፊ ምምሕዳርን ናይ ትካል ጸሓፊ
ናይ ኪንግስተንን ቼልሲን ንጉሳዊ ምምሕዳር
ተኻራይ ምምሕዳር ትካል ሊሚትድ”

ከምቲ ዝረከ፣ ኣብዚ ግዜ፣ ወ/ት ቃፍድያ ቅድሚያ ሕዚ KCTMO ናይ ህዝቢ ኣካል ድዩ ኣይኮነን ከምኡ እዉን ን ናይ መረዳኢታ ናጽነት ዓንቀጽ ተሓታቲ ድዩ ኣብ ዝብል ብመወዳኢታ ዝኾነ ጥርጣረ ወይ ዘይምርዳእ ዝተፈትሐ ይመስል። ብግልጺ፣ ብርግጽ TMO ናይ ህዝቢ ኣካልን ብርግጽ ንFOI ዓንቀጽ ተሓታቲ ምኹኑ ተገንዚባ እያ።

ድሕሪ ምስ ኣይተ ዳፍራን ዝገበረቶ ናይ መወዳኢታ ልዉዉጥ ሓጺር እዋን ስራሕ ለቂቓ ኮይኑ ግና ሕዚ ኣብ KCTMO ከም ምምሕዳርን ትካል ጸሓፊት ብዘዕባ ዝነበረትሉ እዋን ኣብ ናይ ሊንክድ ፕሮፋይል እንታይ ከምዝብል ምርኣይ ስሓቢ እዩ። ንሳ እያ ዝብሎ፣

«... እቲ ጉጅለ ምስ ናይ መረዳኡት ሓለዎ ዓንቀጽ፣ ናይ መረዳኡት ናጽነት ዓንቀጽን ካልኦት ምስ ኣካላት ህዝቢ መረዳታ ምርካብ ዝተተሓሓዙ ሕግታት ከምዝተጠርነፊ ምርግጽ።»

<https://uk.linkedin.com/in/folakafidiya>

KCTMO ንመረዳኡት ናጽነት ሕገ ተሓታቲ ከምዝኾነ ዘርኢ ተወሳኺ መረዳኡት ፈለማ ኣብ 2005 ብTMO ዝተሓተመን ኣብ ናይ TMO መርበብ ሓበሬታ ዳዊንሎድ ክግበር ዝኽእል፣ ኣብ FOI ሕትመት ኣቀማምጣ ክርከብ ይኽእል እዩ። NBናይቲ ሓድሽ ትካል ጸሓፊ ብዘዕባ እዚ ብሎግ፣ እዚ ዶክሜንት ካብ ናይ TMO መርበብ ሓበሬታ ንምጥፋእ እንተወሲኖም ቅድም ኢልና ዳዊንሎድ ዝገብርናዮ ቅዳሕ ለጢፍናዮ ኢና።

TMO ናይ መረዳኡት ሕትመት ኣቀማምጣ

ድሕሪ ምልቃቕ ፎላ ቃፍድያን ብሲንድ Mcክዊላን ምትካእ፣ TMO ኣብ ናይ መረዳኡት ናጽነት ዘለዎ ቅዋም ብዘይ ናይ ቃፍድያ ናይ ፈለማ ቅዋም፣ TMO ኣብ ትሕተ FOIA ኣብ ክንዲ ከባብያዊ በዓል ስልጣን ዝሓዘዎ መረዳኡት ጥራሕ ንህዝቢ ናይ ምግለጽ ሓላፍነት ኣለዎም ዝብል፣ ሕዚ ድማ ብMcክዊላን ከም ዝተገለጸ ከምዚ ዓይነት መረዳኡት ንቲ ህዝቢ ዘይኮነ ዝግለጽ፣ ኣብ ትሕተ FOIA ሓላፍነቱ ንክዋጻእ ንከባብያዊ በዓል ስልጣን ጥራሕ እዩ ዝግለጽ ናብ ዝብል ካብ ምቕያር ወጻኢ ቅዋምም ኣይተቐየረን።

እንተኾነኳ፣ ክንድቲ ዝተረደኣኒ፣ ካብ 2005 ጀሚሩ ዘሎ ዝሓተትክዎ ሪፖርት ኣብ ኢድ እቲ ኣማኻሪ ኣይነበረን፣ ስለዝኾነ ኣብዚ ምኽሪ ናብ ተግባር ምስታዉ ኣብቲ ኣማኻሪ ኣይወደቐን፣ ኮይኑ ግና ፈለማ እቲ ሪፖርት ናብ ዝሓዘ TMO ይወድቑ። እዘም ምኽርታት ናይ ግሪንጌል ህንጻ ናይ ሓዲጋ እዋን መብራህቲ መስርሕ ሙሉእ ብሙሉእ ምትካእን ዝተመሓየሸ ናይ ምክትታል መስርሕን እቲ ሓድሽ መስርሕ ምክትታል የካትት። ናይቶም ምኽርታት መፈልምታ ተተግቢሩ እዩ፣ ኮይኑ ግና ዝተመሓየሸ መስርሕ ቁጽጽር ከምዝተተግበረን፣ እንተተግቢሩ ድማ ንነዊሕ እዋን ከም ዝዘለቐ ከቢድ ምጥርጣራት ሕዚ እዉን ኣለዉ እዮም። ብተወሳኺ እዉን ናብ ናይ TMO ምምሕዳራዊ ባህሊ መሰረታዊ ለዉጢታት ክግበሩ ተመኺሩ እዩ፣ እዚ ድማ እቲ ሓሳብ ከመይ ከምዝኾነ ኩለና ንፈልጥ ኢና። ናዳ! ዚልቶ! SNAFU!

TMO ናይቲ ጸወታ ሕገ ባዕሉ የወጽኦ ብTMO ይትርጎም ብዚ ምኽንያት ድማ ናይ TMO ነበርቲ ኩሉ ግዘ ይስዓሩ ሕዚ ምስ ናይቶም ሓለፍቲ ግርምቢጥ ዝኾነ ሙዝቃዊ ጨዋታ ተሪፍና ኢና። እዚ ኣብ ናይ መረዳኡት ናጽነት ዓንቀጽ ሓለፍነት ዘለዉ ፖሊስታት የካትት፣ እዚ ድማ TMO ሓዲሓዲ እዋን ብጌንታዊነት ዝቐበሎ፣ መብዛሕትኡ እዋን TMO ናይ ህዝቢ ኣካል ኣይኮነን ስለዝኾነ ድማ ንዘገልግሎምን ናይ ባርዕ ድሕንነትን ኩሎም ናይ ጥዕናን ድሕንነት ግልጋሎት ሓዊሱ ናይ መንበሪ ገዛ ግልጋሎት ዘቐርበሎም ኣይምልስን ብዝብል ሓቀኛ ብዘይኮነ ምኽንያት ዝቃዎም እዩ።

ብዘዕባ ናይቲ «ሙዚቃዊ ሓላፊ» «ጸወታ» ምንም ዘስሕቐ ነገር የለን። ኣብ 14 ጁን ብዙሓት ሰባት ብዝኾፍኦ ኩነታት ሞይቶም እዮም። ኣብቲ ምሽት ፈተዊቶም ዝሰኣኑ መብዛሕትኦም «ካብ ሞት ዝደሓኑ» ኣዝዮም ተሃስዮምን ኣብ መላእ ህይወቶም ናይቲ ምሽት ሳይኮሎጂካዊ በሰላ ሒዘም እዮም። ሕዚ KCTMO ዝሓዘዎ ዝኾነ ክረኽብዎ ዝኽኣሉ መረዳኡት ግልጺ ዘይምግባሮም፣ እዚኦም ኩሎም ዝፈጠረ ገበናዊ ሸለልተነት ኣዝዩ ዘመላኸት እዩ።

ንመልሲ ናብ መን ክኸይድ?

ንማርቲን ሞሪ ቢክ? ኣይመስለንን!